

**Konkurs dla młodzieży licealnej województwa łódzkiego pt.
„Kultura we współczesnym świecie - spotkania, dialogi i dygresje”
organizowany przez Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych
Uniwersytetu Łódzkiego
Kierunek: Międzynarodowe Studia Kulturowe**

Konkurs przeznaczony jest dla uczennic i uczniów szkół ponadgimnazjalnych województwa łódzkiego. Jego celem jest uwrażliwienie młodzieży na otaczającą ją rzeczywistość kulturową, umożliwienie im szerszej wypowiedzi na jej temat oraz rozwijanie umiejętności sprawnego posługiwania się stylem popularnonaukowym w wypowiedzi pisemnej i ustnej. Konkurs ten to także szansa na poszerzenie wiedzy i umiejętności wykraczających poza ramy obowiązującego programu edukacji. Dzięki udziałowi w konkursie, jego uczestniczki i uczestnicy będą mogli również nauczyć się dyskutować na temat dzieł kultury w sposób akademicki i popularnonaukowy. Ponadto konkurs jest świetną okazją do wspólnej rywalizacji między szkołami.

**I. Opis I-ej edycji konkursu „Kultura we współczesnym świecie - spotkania,
dialogi i dygresje”**

W I-ej edycji konkursu pod hasłem **„Wątki kryminalne w kulturze popularnej”** pragniemy, aby uczestniczki i uczestnicy konkursu poddali analizie kulturowej teksty współczesnej, szerokokorozumianej kultury popularnej, m.in. filmy, beletrystykę oraz produkcje telewizyjne (seriale).

Niezwykła popularność oraz wszechobecność wątków kryminalnych przekłada się na ich niekwestionowaną pozycję w kulturze popularnej. Często zapominamy jednak, że jest to formuła, która pojawiła się stosunkowo niedawno. Pierwsze zbiory opowiadań i powieści kryminalne datuje się na koniec lat dwudziestych XIX wieku. Prestiż i uznanie ze strony krytyków i historyków literatury pojawiły się kilkanaście lat później, gdy swoje utwory publikować zaczął Edgar Allan Poe. Jego *Zabójstwo przy Rue Morgue* czy *Skradziony list* stanowią obecnie kanon literatury kryminalnej. Rozwój mediów masowych (prasy, radia, kina i telewizji) stanowił doskonałą pożywkę dla rozkwitu gatunku. Dzieła Artura Conan Doyle’a, Agaty Christie, Alfreda Hitchcocka, Jean-Pierre Melville’a czy Davida Simonsa i Eda Burnsa zaliczane są dziś do kanonu kultury euro-atlantycznej.

Przedmiotem formuły kryminalnej jest zbrodnia, a co za tym idzie – konieczność ustalenia sprawców i powodów ich działania. Pytanie „kto to zrobił?” stanowi kluczowe zagadnienie klasycznej powieści detektywistycznej, a śledztwo prowadzone przez prywatnego detektywa lub detektywa-amatora i mające doprowadzić do odpowiedzi na nie – główny element fabuły. W obrębie fikcji kryminalnej znajdują się jednak również inne gatunki. Filmy czy powieści gangsterskie w centrum narracji umieszczają postać gangstera, policyjne procedurale – policjantów, starających się za pomocą metod laboratoryjnych i procedur ustalić tożsamość sprawcy, thrillery prawnicze – prokuratorów i adwokatów oraz często ofiary fałszywych oskarżeń, zaś szpiegowskie – agentów wywiadów i służb specjalnych. Powieści, filmy i seriale kryminalne

są nie tylko wewnętrznie zróżnicowane ze względu na gatunki i podgatunki, ale również ze względu na płeć czy pochodzenie etniczne głównych bohaterów. Stanowią również fenomen międzynarodowy. Niemal każde państwo posiadające zarysowaną kulturę narodową może się poszczycić dorobkiem w tej dziedzinie.

Spis literatury podstawowej i uzupełniającej oraz filmografia znajdują się w załączniku nr 1.

II. Wytyczne do konkursu „Kultura we współczesnym świecie - spotkania, dialogi i dygresje”

1. Organizacja konkursu

- Konkurs jest organizowany co roku, dotyczy szerokokorozumianej kultury popularnej, ale każdego roku realizowany jest pod innym hasłem. Hasło konkursu na rok szkolny 2015/2016 to: „Wątki kryminalne w kulturze popularnej”.
- Konkurs składa się z dwóch etapów: szkolnego i centralnego.
- Organizatorzy przewidują dyplomy oraz nagrody finansowe i rzeczowe dla laureatek/ów.

2. Uczestnicy i uczestniczki

- Uczestnictwo w konkursie jest dobrowolne. Uczennice i uczniowie zgłaszają swój udział w konkursie swoim nauczycielkom i nauczycielom języka polskiego lub innych przedmiotów humanistycznych. Szkoły przesyłają zgłoszenia do Komitetu Organizacyjnego.
- Ponowny udział uczestników wcześniejszej edycji konkursu nie jest zabroniony [dotyczy późniejszych edycji].

3. Etapy konkursu

Konkurs przebiega w dwóch etapach:

- I stopień - etap szkolny - praca pisemna - przeprowadza komisja szkolna, złożona z nauczycielek/li języka polskiego lub innych przedmiotów humanistycznych, a powołana przez dyrektorkę/a szkoły.
- II stopień - etap centralny - egzamin ustny i obrona pracy pisemnej - przeprowadzany na podstawie lektury podanej w regulaminie w formie załącznika (nr 1) przez Komisję Konkursową corocznie wytypowaną przez Komitet Organizacyjny konkursu.

Etap I - szkolny - w roku 2015/16 to napisanie recenzji (ok. 2000 słów czyli 4 strony maszynopisu, czcionka Times New Roman 12, interlinia 1,5) wybranej książki lub filmu (wytyczne do przygotowania recenzji - załącznik nr 2). O wyborze tematu pracy samodzielnie decydują uczestnicy i uczestniczki w porozumieniu z nauczycielką/lem przygotowującą/ym ich do konkursu. Prace niespełniające kryteriów samodzielności (np. skopiowane z Internetu lub przepisane z książek) będą dyskwalifikowane. Cytaty muszą być opatrzone stosownym przypisem mówiącym, z jakiego źródła pochodzi. Pracę należy również wyposażyć w bibliografię. Termin składania prac ustala komisja szkolna, która następnie dokonuje ich oceny za pomocą sześciostopniowej skali ocen szkolnych. Uczennice/uczniowie, których prace zostaną ocenione na stopień „celujący” lub „bardzo dobry”, zostają zgłoszeni przez szkołę do udziału w etapie

centralnym (załącznik nr 3b). Do zgłoszenia należy dołączyć pracę pisemną, jej krótką, kilkudzaniową recenzję nauczyciela/ki oceniającego pracę oraz wykaz dowolnie wybranych lektur z zakresu literatury uzupełniającej (2 pozycje) na egzamin ustny, będący częścią etapu centralnego. Prace wyłonione po I etapie należy nadsyłać w wersji elektronicznej i papierowej na podany poniżej **adres**:

Pani mgr Beata Gradowska (e-mail: beagra@uni.lodz.pl)

Katedra Studiów Brytyjskich i Krajów Wspólnoty Brytyjskiej

ul. Składowa 41

90-127 Łódź

telefon: 42 665 56 15 z dopiskiem: „Kultura we współczesnym świecie – spotkania, dialogi i dygresje”

Etap II - centralny

Powołana przez Komitet Organizacyjny Konkursu, Komisja Konkursowa złożona z pracowniczek/ów naukowych Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego dokona przeglądu i oceny nadesłanych prac. O wynikach oceny oraz zakwalifikowaniu do finału ustnego uczestniczki i uczestnicy oraz ich placówki edukacyjne zostaną powiadomieni oddzielnym pismem wysłanym e-mailem.

Finał ustny obejmuje:

- Rozmowę na temat samodzielnie przygotowanej pracy pisemnej (w roku 2015/16 – recenzja).
- Odpowiedź na pytanie z zakresu wiedzy ogólnej, związanej z tematyką konkursu – na podstawie literatury podstawowej i uzupełniającej.
- Wypowiedź na temat wybranych lektur (2 pozycje);

O ostatecznym wyniku w konkursie decyduje łączna ocena z pracy pisemnej oraz odpowiedzi ustnej w finale centralnym.

4. Terminarz I-ej edycji konkursu

- Zgłoszenie udziału szkoły w konkursie – **do 29 stycznia 2016 roku**.
- I etap – termin składania i oceny prac ustala komisja szkolna.
- Termin nadsyłania protokołów z przebiegu etapu szkolnego oraz prac pisemnych uczennic i uczniów – **do 7 marca 2016 roku**.
- Finał ustny i zakończenie konkursu – **kwiecień 2016 roku**.

5. Nagrody:

- I nagroda finansowa w wysokości **1000 PLN**.
- Kolejne nagrody – rzeczowe w formie książek.
- Organizatorzy przewidują także nagrody dla nauczycielek i nauczycieli sprawujących opiekę nad laureatkami/laureatami konkursu.

- Rozstrzygnięcie konkursu oraz uroczyste wręczenie nagród nastąpi podczas Festiwalu Nauki i Techniki – kwiecień 2016.

6. Komitet Organizacyjny Konkursu:

- dr Grażyna Zygałdo – Przewodnicząca Zespołu – Katedra Amerykanistyki i Mass Mediów
- dr Maria Eleonora Hebisz – Zakład Studiów Latinoamerykańskich
- dr Agnieszka Kisztełńska-Węgrzyńska – Katedra Badań Niemcoznawczych
- dr Grzegorz Zinkiewicz – Katedra Studiów Brytyjskich i Krajów Wspólnoty Brytyjskiej.

7. Komisja Konkursowa w roku szkolnym 2015/16:

- prof. dr hab. Tomasz Domański – Przewodniczący Komisji Konkursowej
- prof. dr hab. Krystyna Kujawińska-Courtney - Katedra Studiów Brytyjskich i Krajów Wspólnoty Brytyjskiej
- dr hab. Ryszard Machnikowski prof. nadzwyczajny UŁ – Kierownik kierunku MSK Katedra Studiów Brytyjskich
- dr hab. Elżbieta Durys – Katedra Amerykanistyki i Mass Mediów
- dr Dorota Klewer - Zakład Studiów Latinoamerykańskich
- dr Maciej Paszyn – Katedra Badań Niemcoznawczych.

III. Załączniki

- a. Literatura podstawowa i uzupełniająca w roku szkolnym/akademickim 2015/2016.
- b. Wytyczne do przygotowania recenzji.
- c. Wzory dokumentów: a) zgłoszenie udziału szkoły w konkursie; b) protokół z przebiegu etapu szkolnego.
- d. Zgoda na wykorzystanie wizerunku.

Opracowanie regulaminu

dr Grażyna Zygałdo - Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego

Załącznik nr 1.

Filmografia:

1. *36*, 2004, reż. Olivier Marchal
2. *Bezszenność*, 1997, reż. Erik Skjoldbærg
3. *Cisza*, 2010, reż. Baran bo Odar
4. *Dwa życia*, 2012, reż. Georg Maas
5. *Dzień próby*, 2001, reż. Antoine Fuqua
6. *Gorączka*, 1995, reż. Michael Mann
7. *Jeziorak*, 2014, reż. Michał Otłowski
8. *Nie zazna spokoju, kto przeklęty*, 2011, reż. Enrique Urbizu
9. *Sekret jej oczu*, 2009, reż. Juan Jose Campanella

Seriale:

1. *Fargo* (2014—...)
2. *Ojciec Mateusz* (2008— ...)
3. *Prawo ulicy* (2002—2008)
4. *The Killing. Forbrydelsen* (2007—2012)
5. *Upadek* (2013—...)

Lista lektur podstawowych - powieści autorek i autorów zagranicznych:

1. Bentow Max, *Ptaszydło*, Katowice: Wydawnictwo Dolnośląskie, 2013.
2. Cleeves, Ann, *Ukryta głębia*, Warszawa: Amber 2013.
3. Gimenez-Bartlett Alicia, *Puste gniazdo*, Warszawa: Wydawnictwo Noir Sur Blanc, 2013.
4. Grisham, John, *Firma*, Warszawa: Wydawnictwo Albatros 2012.
5. Larsson, Stieg, *Mężczyźni, którzy nienawidzą kobiet*, Warszawa: Wydawnictwo Czarna Owca 2008.
6. Leon, Donna, *Fałszywy dowód*, Warszawa: Noir sur Blanc 2013.
7. Link Charlotte, *Gra cieni*, Warszawa: Sonia Draga 2014.
8. Mankell, Henning, *Biała Iwica*, Warszawa: W.A.B. 2007.
9. Mendoza Eduardo, *Przygoda fryzjera damskiego*, Kraków: Wydawnictwo Znak, 2013.
10. Rankin, Ian, *Próba krwi*. Warszawa: Albatros 2006.
11. Roncagliolo Santiago, *Czerwony kwiecień*, Kraków: Wydawnictwo Znak, 2008.
12. Rosen, Leonard, *Głosy chaosu*, Warszawa: Amber 2013.
13. Seghers Jan, *Zbyt piękna dziewczyna*, Wołowiec: Czarne, 2013.

Lista lektur podstawowych - powieści autorek i autorów polskich:

1. Bonda, Katarzyna, *Pochłaniacz*, Warszawa: Muza 2014.
2. Cegielski, Tadeusz, *Morderstwo w Alei Róż*. Warszawa: W.A.B. 2010.
3. Czubaj, Mariusz, *Martwe popołudnie*, Warszawa: Albatros 2014.
4. Grzegorzewska, Gaja, *Topielica*, Wydawnictwo: E.M.G, 2010.
5. Krajewski, Marek, *Arena dla szczurów*. Warszawa E.M.G. 2010.
6. Miłoszewski, Zbigniew, *Ziarno prawdy*. Wydawnictwo W.A.B. 2011.
7. Parys, Magdalena, *Tunel*, Warszawa: Świat Książki, 2014.
8. Severski, Vincent, *Nieśmiertelni*, Warszawa: W.A.B. 2014.

Lista lektur uzupełniających:

1. "Barcelona w powieści", wywiad z dr hab. Barbarą Łuczak, 2012, dostępny w Internecie: <http://www.ore.edu.pl/materialy-do-pobrania> [data dostępu: 20.11.2015]

2. Czubaj, Mariusz, *Etnolog w mieście grzechu. Powieść kryminalna jako świadectwo antropologiczne*. Gdańsk: Wydawnictwo Oficynka, 2010.
3. Darska, Bernadetta, *Śledztwo i płeć*, Gdańsk: Wydawnictwo Oficynka, 2013.
4. Durys Elżbieta, *Amerykańskie popularne kino policyjne w latach 1970–2000*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Wydawnictwo PWSFTViT, Łódź 2013.
5. Helman Alicja, *Film gangsterski*, Wydawnictwo Artystyczne i Filmowe, Warszawa 1990.
6. Helman, Alicja, *Filmy kryminalne*, Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe 1972.
7. Kraska. Mariusz, *Prosta sztuka zabijania*, Gdańsk: Wydawnictwo: Słowo, Obraz, Terytoria, 2013.
8. Loska Krzysztof (red.), *Kino gatunków. Wczoraj i dziś*, Rabid, Kraków 1998 (artykuły: Alicja Helman, *Przemoc i nostalgia w kinie gangsterskim*; Mariola Jankun-Dopart, *Film kryminalny*)
9. Markiewicz, Jan, *Przygody z kryminalistyką*, Warszawa: Wydawnictwo Prawnicze 1983.
10. Salas Antonio, "Handlowałem kobietami", Wydawnictwo Naukowe PWN, 2012.
11. Syska Rafał, *100 thrillerów*, Rabid, Kraków 2002 (artykuł wprowadzający).

Załącznik nr 2.

Wytyczne do recenzji

Zawartość merytoryczna:

- Tytuł
- Temat – premiera, publikacja
- To przedstawienie/film/ książka na tle innych o podobnym gatunku
- Reżyser/autor – dotychczasowe prace/filmy/sztuki/publikacje
- Na ile ta wybrana sztuka jest podobna/inna od pozostałych tego autora/autorki
- Gra aktorów/kto i jak wypada na tle dotychczasowej kariery

Zawartość estetyczna:

- Piszemy obrazami
- Szukamy powiązań – intertekstualność (inspiracje)
- Wskazujemy na wątki/momenty ważne w całej akcji
- Wskazujemy na fragmenty najlepsze/symboliczne

Wątki konieczne

- Reżyser
- Fabuła (krótko)
- Postacie
- Scenografia
- Intertekstualność
- Nowatorstwo
- Ocena własna

Załącznik nr 3 a

..... ,dnia.....
nazwa szkoły
.....
ulica
.....
kod miasto
.....
telefon
.....
adres e-mailowy

**Komitet Organizacyjny Konkursu „Kultura we współczesnym świecie - spotkania,
dialogi i dygresje”**

ZGŁOSZENIE SZKOŁY DO UDZIAŁU W KONKURSIE

Komisja szkolna konkursu zgłasza udział w konkursie w roku szk. 2015/2016. Do udziału w konkursie zgłosiło się uczennic/uczniów.

Skład komisji szkolnej:

imię i nazwisko	funkcja
.....
.....
.....

Przewodnicząca/y komisji szkolnej: Dyrektor/ka szkoły: (pieczęć)

Załącznik nr 3 b

..... ,dnia.....

.....
nazwa szkoły

.....
ulica

.....
kod miasto

.....
telefon

.....
adres e-mailowy

Komitet Organizacyjny Konkursu „**Kultura we współczesnym świecie - spotkania, dialogi i dygresje**”

PROTOKÓŁ Z PRZEBIEGU ETAPU SZKOLNEGO KONKURSU

Skład jury:

.....
.....

Liczba uczestniczek/ków w etapie szkolnym - uczennic/uczniów.

Wyniki uczestniczek/ków w etapie szkolnym:

Lp.	Imię i nazwisko uczennicy/ucznia	Klasa	Ocena pracy	Imię i nazwisko nauczycielki/a przygotowującej/go uczennicę/ucznia do konkursu

Komisja szkolna zgłasza do udziału w etapie centralnym następujących uczniów:

Lp.	Imię i nazwisko uczennicy/ucznia	Adres domowy uczennicy/ucznia; telefon

.....

Przewodnicząca/y komisji szkolnej

.....

Dyrektor/ka szkoły (pieczęć)

Załącznik nr 4

ZGODA NA WYKORZYSTANIE WIZERUNKU

Oświadczam, że wyrażam zgodę na rejestrowanie wizerunku mojego dziecka podczas II etapu konkursu **„Kultura we współczesnym świecie - spotkania, dialogi i dygresje”** organizowanego przez Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego – kierunek studiów Międzynarodowe Studia Kulturowe, oraz wykorzystanie tego wizerunku (wraz z imieniem, nazwiskiem i nazwą szkoły) poprzez umieszczanie zdjęć na stronie internetowej Wydziału, w kronice UŁ oraz w celu informacji i promocji Wydziału.

.....
(imię/imiona i nazwisko dziecka)

.....
(imię i nazwisko rodzica / prawnego opiekuna)

.....
(data i czytelny podpis)

ZGODA NA WYKORZYSTANIE WIZERUNKU

Oświadczam, że wyrażam zgodę na rejestrowanie mojego wizerunku podczas II etapu konkursu **„Kultura we współczesnym świecie - spotkania, dialogi i dygresje”** organizowanego przez Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego – kierunek studiów Międzynarodowe Studia Kulturowe, oraz wykorzystanie tego wizerunku (wraz z imieniem, nazwiskiem i nazwą szkoły) poprzez umieszczanie zdjęć na stronie internetowej Wydziału, w kronice UŁ oraz w celu informacji i promocji Wydziału.

.....
(imię/imiona i nazwisko)

.....
(data i czytelny podpis)